

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2020

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la instituirea
unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică
și modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătatea publică și modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

ION CHICU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul finanțelor

Serghei PUȘCUȚA

Ministrul sănătății,
muncii și protecției sociale

Viorica Dumbrăveanu

Ministrul justiției

Fadei Nagacevschi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență
în sănătate publică și modificarea unor acte normative**

Având în vedere actualul context epidemiologic și importanța luării unor măsuri în timp util și cu celeritate care sunt generate de dinamica evoluției situației epidemiologice naționale, dar și internaționale, determinată de răspândirea virusului COVID-19, interesul public reclamă adoptarea unor măsuri care să permită intervenția eficientă și cu mijloace adecvate pentru gestionarea crizei, luând în considerare necesitatea asigurării în continuare a unei protecții adecvate împotriva îmbolnăvirii cu noul tip de coronavirus, apreciind importanța celor implicați în controlul și combaterea infecției Covid-19,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 73 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

a) alineatul unic devine alineatul (1);

b) se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) În cazul imposibilității prestării de către salariat a muncii la locul de muncă organizat de angajator și în scopul protejării securității și sănătății salariatului în perioada situațiilor excepționale legate de declararea stării de urgență, de asediu și de război sau declararea stării de urgență în sănătate publică, angajatorul, în funcție de specificul muncii salariatului, poate dispune, prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) motivat, schimbarea temporară a locului de muncă al salariatului cu prestarea muncii la domiciliu sau de la distanță, fără operarea modificărilor respective în contractul individual de muncă. Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) se comunică salariatului în timp util, inclusiv prin mijloace electronice.”;

c) articolul 95 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În situații excepționale legate de declararea stării de urgență, de asediu și de război sau declararea stării de urgență în sănătate publică, autoritățile competente de gestionarea stării respective pot prevedea pentru unele categorii de salariați o altă durată a timpului de muncă.”;

d) la articolul 104, alineatul (1) se completează propoziția „Pe perioada de acțiune a stării de urgență, de asediu și de război sau a stării de urgență în sănătate publică, autoritățile competente de gestionarea stării respective, pentru unele categorii de salariați, pot dispune munca suplimentară cu depășirea limitelor prevăzute de prezentul cod, precum și condițiile de prestare a acesteia.”;

e) la articolul 111 alineatul (5), prima propoziție va avea următorul cuprins:
 „În scopul utilizării optime de către salariați a zilelor de repaus și de sărbătoare nelucrătoare, conducătorul unității, după consultarea reprezentanților salariaților, este în drept să transfere zilele de repaus (de lucru) în alte zile. Pentru autoritățile și instituțiile publice dreptul de a transfera zilele de repaus (de lucru), inclusiv prin modificarea duratei zilnice a timpului de muncă în alte zile aparține Guvernului.”;

f) titlul X se completează cu capitolul IX¹ cu următorul cuprins:

„Capitolul IX¹ MUNCA LA DISTANȚĂ

Articolul 292¹. Salariații ce prestează munca la distanță

(1) Munca la distanță reprezintă forma de organizare a muncii în domeniile de activitate în care este posibilă desfășurarea acesteia, prin care salariatul își îndeplinește atribuțiile specifice funcției pe care o deține, în afara locului de muncă organizat de angajator, folosind inclusiv mijloacele din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor.

(2) Salariații cu munca la distanță sunt salariații care au încheiat un contract individual de muncă care prevede clauze de muncă la distanță sau au prevăzut această posibilitate printr-un acord suplimentar la contractul existent.

Articolul 292². Principiile organizării muncii la distanță

(1) Salariatul cu munca la distanță se bucură de toate drepturile și garanțiile recunoscute prin lege, prin contractul colectiv de muncă sau act normativ la nivel de unitate aplicabil salariaților al căror loc de muncă este organizat de angajator.

(2) Particularitățile privind munca la distanță pot fi prevăzute în contractul individual de muncă, contractul colectiv de muncă sau în regulamentul intern al unității ori în alt act normativ la nivel de unitate.

Articolul 292³. Încheierea, modificarea și conținutul contractului individual de muncă care prevede clauze de muncă la distanță

(1) Contractul individual de muncă privind munca la distanță se încheie și se modifică în temeiurile generale prevăzute de prezentul cod, inclusiv prin schimbul de documente electronice cu utilizarea semnăturii electronice avansate calificate.

(2) Contractul individual de muncă privind munca la distanță va conține, în afara clauzelor prevăzute la art. 49 din prezentul cod, următoarele clauze:

- a) condițiile de prestare a muncii la distanță;
- b) programul în cadrul căruia angajatorul este în drept să verifice activitatea salariatului și modalitatea de realizare a controlului;
- c) modalitatea de evidență a orelor de muncă prestate de salariatul cu munca la distanță;

- d) condițiile privind suportarea cheltuielilor aferente activității în regim de muncă la distanță;
- e) alte prevederi agreate de părți.

Articolul 292⁴. Organizarea securității și sănătății în muncă pentru salariații cu munca la distanță

Angajatorul va organiza securitatea și sănătatea salariaților cu munca la distanță în conformitate cu prevederile Legii securității și sănătății în muncă nr. 186/2008, precum și ale altor acte normative în domeniul securității și sănătății în muncă.

Articolul 292⁵. Încetarea contractului individual de muncă privind munca la distanță

Încetarea contractului individual de muncă privind munca la distanță are loc în temeiurile generale prevăzute de prezentul cod, inclusiv prin schimbul de documente electronice cu utilizarea semnăturii electronice avansate calificate.”

Art. II. – Ca urmare a instituirii unor măsuri excepționale, salarizarea lucrătorilor medicali detașați în cadrul instituțiilor medico-sanitare publice spitalicești destinate internării pacienților care întrunesc criteriile definiției de caz pentru COVID-19, desemnate prin ordine ale ministrului sănătății, muncii și protecției sociale, pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, se va efectua pe deplin de către angajatorii de la locul de serviciu/de muncă de bază, cu achitarea integrală a tuturor drepturilor salariale lucrătorilor detașați, conform contractelor de muncă încheiate și a legislației.

Art. III. – (1) Prin derogare de la articolul 1 alineatul (3) din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.441-447, art.715), cu modificările ulterioare, pentru motivarea financiară a personalului implicat în supravegherea, controlul și tratamentul infecției COVID-19, pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, se stabilește:

a) un spor lunar de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate în mărime de până la un salariu de bază personalului Agenției Naționale de Sănătate Publică, instituțiilor/subdiviziunilor medicale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Administrației Naționale a Penitenciarelor, antrenat nemijlocit în acțiuni de prevenire, control și tratare a infecției COVID-19;

b) un spor lunar de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate în mărime de până la 50% din salariul de bază personalului

din centrele de plasament temporar pentru persoanele vârstnice și cu dizabilități (copii, adulți) din gestiunea Agenției Naționale Asistență Socială.

(2) Mărimea concretă a sporului se stabilește de către conducătorul instituției, în funcție de aportul și profesionalismul angajatului, proporțional timpului efectiv lucrat.

(3) Sporul de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate constituie parte a salariului și se include în calculul salariului mediu în toate cazurile de aplicare.

(4) Sporul de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate nu participă la formarea salariului lunar pentru calcularea diferenței de salariu și nu se include în limita părții variabile a salariului lunar.

Art. IV. – (1) Se stabilește, pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, indemnizație unică în mărime de 16 000 lei:

a) angajaților infectați cu COVID-19 din Agenția Națională de Sănătate Publică, instituțiile/subdiviziunile medicale din Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Administrația Națională a Penitenciarelor, instituțiile medico-sanitare publice spitalicești, de asistență medicală urgentă prespitalicească, de asistență medicală primară;

b) angajaților altor autorități/instituții bugetare și instituții medico-sanitare publice care în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu s-au infectat cu COVID-19.

(2) Indemnizația unică se alocă din fondul de intervenție al Guvernului.

(3) Indemnizația unică este scutită de impozitul pe venit, contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii, contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurări obligatorii de asistență medicală.

Art. V. – (1) Gradele de dizabilitate prelungite din oficiu de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă în perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr.55/2020 privind declararea stării de urgență se prelungesc până la efectuarea expertizării de către Consiliu și emiterea deciziei de reîncadrare/neîncadrare în grad de dizabilitate, cu eliberarea certificatului respectiv conform condițiilor stabilite în anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 357/2018 cu privire la determinarea dizabilității, dar nu mai târziu de data de 1 august 2020. Expertizarea se va realiza conform unui grafic stabilit de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

(2) În baza listei persoanelor cărora li s-a prelungit gradul de dizabilitate în conformitate cu alineatul (1), prezentată de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, Casa Națională de Asigurări Sociale și structurile teritoriale de asistență socială vor asigura plata prestațiilor sociale și/sau prestarea serviciilor sociale până la efectuarea expertizării de către Consiliu și emiterea deciziei respective.”

Art. VI. – Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, prin intermediul subdiviziunilor sale, pentru beneficiarii de pensii și alocații sociale de stat, deserviți de prestatorul menționat, va asigura, în luna iunie 2020:

a) distribuirea la domiciliu, cu însoțirea unui angajat al structurilor Ministerului Afacerilor Interne, a pensiilor, alocațiilor sociale de stat și a altor prestații sociale pentru beneficiarii de pensii pentru limită de vârstă și alocații sociale de stat pentru persoane vârstnice;

b) achitarea prin intermediul oficiilor poștale a plăților sociale beneficiarilor, indiferent de viza de reședință/domiciliu, asigurând un regim fluidizat de acces al persoanelor și cu respectarea distanței sociale.

Art. VII. – Articolul 14 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2020 nr. 173/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 393-399, art. 323), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Tarifele la serviciile de distribuire la domiciliu în numerar a pensiilor, alocațiilor sociale de stat și altor prestații sociale pentru beneficiarii de pensii pentru limită de vârstă și alocații sociale de stat pentru persoane vârstnice, de către Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, în perioada mai – iunie 2020 în legătură cu starea de urgență în sănătate publică nu pot depăși 1,3% din suma distribuită în calitate de drepturi finanțate de la bugetul de stat și de la bugetul asigurărilor sociale de stat.”

Art. VIII. – Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2020 nr. 174/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 393-399, art. 325), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 3¹ cu următorul cuprins:

„**Art. 3¹.** – Compania Națională de Asigurări în Medicină acoperă din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală cheltuielile necesare prestării asistenței medicale, inclusiv pe perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr.55/2020 privind declararea stării de urgență, pentru persoanele cu COVID, în baza definiției de caz suspect/probabil/confirmat.”

Art. IX. – Pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, în cazul în care instituțiile medico-sanitare publice nu execută volumul de asistență medicală prevăzut în contractele de prestare a serviciilor medicale, Compania Națională de Asigurări în Medicină efectuează lunar către instituțiile respective plăți în avans în mărime de 80% din 1/12 parte din suma contractuală.

Art. X. – Pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, pentru instituțiile medico-sanitare publice cu profil spitalicesc care nu

execută volumele contractuale pe tip de asistență medicală spitalicească, Compania Națională de Asigurări în Medicină transferă în baza facturilor mijloacele financiare lunare conform sumei contractuale pentru anul 2020, cu excepția cheltuielilor neexecutate destinate acoperirii consumabilelor și medicamentelor costisitoare acoperite suplimentar costului cazului tratat, precum și a cheltuielilor neexecutate destinate salarizării rezidenților.

Art. XI. – (1) Pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, în cazul în care Instituția Medico-Sanitară Publică „Centrul Republican de Diagnosticare Medicală” nu execută volumele contractuale, Compania Națională de Asigurări în Medicină transferă în baza facturilor mijloacele financiare lunare pentru acoperirea cheltuielilor de personal, a cheltuielilor resurselor energetice, a cheltuielilor aferente utilizării serviciilor de comunicații electronice și poștale, a cheltuielilor pentru serviciile de pază, securitate, sanitare și menținerea curățeniei și ordinii în instituție.

(2) La calcularea sumei lunare Compania Națională de Asigurări în Medicină va ține cont de suma executată a serviciilor medicale pentru perioada de gestiune.

Art. XII. – Prin derogare de la prevederile articolului 23² din Legea nr. 10/2009 cu privire la supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 67, art. 183), cu modificările ulterioare, și prevederile Legii nr. 552/2001 cu privire la evaluarea și acreditarea în sănătate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 155-157, art. 1234), cu modificările ulterioare, Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul COVID-19 Chișinău (număr de identificare de stat (IDNO): 1020600013951) va activa și va presta servicii medicale fără a deține autorizația sanitară și certificatul de acreditare.

Art. XIII. – Compania Națională de Asigurări în Medicină va asigura contractarea și finanțarea serviciilor de asistență medicală prestate de către Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul COVID-19 Chișinău (număr de identificare de stat (IDNO): 1020600013951) în baza Contractului de acordare a asistenței medicale (de prestare a serviciilor medicale) în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală încheiat între părți.

Art. XIV. – Agenția Proprietății Publice și S.A. Centrul Internațional de Expoziții „MoldExpo”, în perioada stării de urgență de sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, vor asigura darea în folosință Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul COVID-19 Chișinău (număr de identificare de stat (IDNO): 1020600013951) a tuturor bunurilor imobile aflate în cadrul complexului Centrul

Internațional de Expoziții „MoldExpo” (adresa: municipiul Chișinău, strada Ghiocelor, nr. 1), precum și, din cont propriu, vor asigura cu titlu gratuit întreg volumul de energie electrică necesar activității Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul COVID-19 Chișinău.

Art. XV. – Conducătorii ministerelor, autorităților administrative centrale din subordinea Guvernului, autorităților administrative din subordinea ministerelor, instituțiilor publice în care Cancelaria de Stat exercită calitatea de fondator, instituțiilor publice în care ministerele exercită calitatea de fondatori, întreprinderilor de stat, societăților comerciale cu capital integral sau parțial de stat, în perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, sunt obligați să asigure dotarea Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul COVID-19 Chișinău (număr de identificare de stat (IDNO): 1020600013951), ca urmare a demersurilor Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale ori ale Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul COVID-19 Chișinău.

Art. XVI. – (1) Ca urmare a instituirii unor măsuri excepționale, în perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 55/2020 privind declararea stării de urgență și în perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, certificatele de origine preferențială a mărfurilor prezentate în copii (pe hârtie sau în format electronic) sau autentificate cu semnătură electronică (prezentate în copii sau în original) au aceeași validitate ca și originalele acestora, în vederea confirmării originii mărfii.

(2) Importatorul, în termen de 30 de zile de la data ridicării stării de urgență în sănătate publică sau expirării termenului prevăzut de Guvern conform articolului XXVII alineatul (2), urmează să prezinte Serviciului Vamal originalele certificatelor menționate la alineatul (1).

Art. XVII. – Ca urmare a instituirii unor măsuri excepționale, termenul de aflare pe teritoriul Republicii Moldova a mijloacelor de transport introduse și declarate prin acțiune de către persoanele fizice rezidente și cele nerezidente care expiră în perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 55/2020 privind declararea stării de urgență și în perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020 se prelungește până la data ridicării stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020.

Art. XVIII. – (1) Pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, pentru achizițiile publice necesare pentru prevenirea și controlul infecției COVID-19 se permite:

a) o reducere considerabilă a termenelor generale în cadrul licitației deschise, licitației restrânse și cererii ofertelor de prețuri;

b) utilizarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a anunțului de participare în cazurile de extremă urgență;

c) majorarea pragurilor de aplicare a Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice.

(2) Modul de aplicare a alineatului (1) se stabilește de Guvern, inclusiv modul de desfășurare a achizițiilor publice prin mijloace electronice în cazul lipsei funcționalităților în sistemul de achiziții electronice.

Art. XIX. – Ca urmare a instituirii unor măsuri excepționale, pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020 se permite plata în avans pentru achizițiile publice necesare pentru prevenirea și controlul infecției COVID-19.

Art. XX. – Ca urmare a instituirii unor măsuri excepționale, se prelungește termenul de valabilitate a atestării specialiștilor și muncitorilor implicați în activitățile ce țin de exploatarea sistemelor de gaze, precum și a conducătorilor de unități, a conducătorilor locurilor de muncă, a lucrătorilor desemnați și a specialiștilor responsabili de domeniul securității și sănătății în muncă, până la efectuarea instruirii și atestării acestora în termen de 3 luni de la data reluării activității centrelor de instruire și a comisiilor de atestare.

Art. XXI. – (1) În scopul asigurării măsurilor de prevenire a răspândirii infecției COVID-19 în instituțiile penitenciare, pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, examinarea cauzelor penale, inclusiv a demersurilor privind eliberarea și prelungirea mandatelor de arest, și a chestiunilor ce țin de executarea pedepselor în privința persoanelor private de libertate se efectuează doar prin intermediul sistemului de teleconferință sau în spațiile corespunzătoare la sediile instituțiilor penitenciare, fără a fi necesar acordul persoanei private de libertate.

(2) Examinarea cauzelor penale prevăzute la alineatul (1) se efectuează la sediile instanțelor de judecată numai în cazuri excepționale.

(3) Instanța de judecată asigură părților posibilitatea de a lua cunoștință de materialele cauzei. Transmiterea și aducerea la cunoștință a cererilor, demersurilor și materialelor poate fi realizată, la cererea părților, și prin intermediul conexiunilor electronice.

(4) Disponerea examinării cauzelor prin intermediul sistemului de teleconferință la sediile instanțelor de judecată sau la sediile instituțiilor penitenciare se efectuează prin încheiere, care nu se supune niciunei căi de atac.

(5) Efectuarea acțiunilor de urmărire penală de către organul de urmărire penală în privința persoanelor private de libertate se va realiza la sediul instituției penitenciare.

(6) Guvernul va asigura funcționalitatea deplină a sistemului de teleconferință în incinta instituțiilor penitenciare și instanțelor de judecată desemnate pentru examinarea cauzelor penale prevăzute la alineatul (1).

Art. XXII. – (1) Ca urmare a instituirii unor măsuri excepționale, pe perioada stării de urgență în sănătate publică, declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, se permite deținerea persoanelor arestate preventiv în izolatoarele Inspectoratului General al Poliției și/sau ale Centrului Național Anticorupție.

(2) În situații excepționale legate de declararea stării de urgență, de asediu și de război, stării de urgență în sănătate publică, precum și instituirii regimului special în penitenciare:

a) întrevederile deținuților cu avocații lor se efectuează prin intermediul sistemului de teleconferință, cu asigurarea confidențialității corespunzătoare, sau la sediul instituției penitenciare, cu condiția respectării cerințelor anti-epidemiologice stabilite de către instituția penitenciară;

b) întrevederile de scurtă durată ale deținuților se efectuează prin intermediul sistemului de teleconferință, iar întrevederile de lungă durată se substituie cu cele de scurtă durată;

c) la solicitarea deținutului, întrevederile pot fi înlocuite cu convorbiri telefonice, în limita duratei maxime admise. Durata și numărul de convorbiri telefonice ale deținuților se dublează.

(3) Pentru asigurarea siguranței locurilor de detenție, la necesitate, se vor implica organele/autoritățile de apărare națională, securitate și ordine publică, inclusiv cu acordarea mijloacelor de transport în termene proximale pentru intervenție promptă, în baza planurilor comune de interacțiune.

Art. XXIII. – Ca urmare a instituirii unor măsuri excepționale:

a) se menține valabilitatea actelor de identitate eliberate străinilor de către autoritățile Republicii Moldova, expirate începând cu data de 2 februarie 2020, cu posibilitatea de preschimbare a acestora până la data de 15 august 2020;

b) la solicitarea motivată a autorității competente pentru străini, prelungirea duratei de luare în custodie publică a străinilor (prevăzuți la articolul 64 alineatele (2) și (3) din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova) care nu au putut fi îndepărtați de pe teritoriul Republicii Moldova în termenul stabilit se dispune de către instanța de judecată în a cărei rază de competență se află centrul de plasament temporar al străinilor.

Art. XXIV. – (1) Se instituie moratoriu, până la data de 30 iunie 2020, asupra controlului de stat, inclusiv fiscal, financiar, privind calitatea

produselor/serviciilor, parametrii tehnologici și/sau cerințele specifice pentru genul de activitate desfășurat, privind respectarea normelor de protecție a muncii, planificat sau inopinat, efectuat la fața locului, la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de aflare/păstrare a bunurilor persoanelor înregistrate în modul stabilit care desfășoară activitate de întreprinzător, de către organele abilitate cu dreptul de a iniția controale în baza prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, ale Codului fiscal nr. 1163/1997, ale Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, ale Legii nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, precum și ale altor acte normative care reglementează controlul de stat.

(2) În partea ce ține de controlul vamal, moratoriul se aplică doar asupra controalelor ulterioare, efectuate de către organele vamale în temeiul Codului vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000.

(3) Moratoriul asupra posturilor fiscale care se creează de către organele fiscale se aplică până la data de 30 iunie 2020, cu posibilitatea prelungirii moratoriului în condițiile alineatului (16).

(4) Moratoriul nu se aplică asupra controlului efectuat:

- a) în cadrul urmăririi penale;
- b) de Banca Națională a Moldovei;
- c) de Curtea de Conturi a Republicii Moldova;
- d) de Comisia Națională a Pieței Financiare în privința persoanelor fizice și juridice care desfășoară activitate de asigurare;
- e) de către organele responsabile de gestionarea sistemului public de asigurări sociale, în limita strict necesară și în scopul verificării autenticității actelor ce confirmă stagiul de cotizare și venitul asigurat, în temeiul cererii persoanelor care au solicitat stabilirea sau modificarea cuantumului pensiei;
- f) la cererea persoanelor fizice și juridice privind eliberarea/prelungirea licențelor, autorizațiilor, certificatelor și a altor acte permissive și/sau privind constatarea unor fapte;
- g) la cererea consumatorilor, de către organele abilitate cu funcții de protecție a acestora în baza Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, în cazul prezentării informațiilor veridice despre încălcarea legislației;
- h) în limita strict necesară pentru concretizarea cuantumului creanțelor statului, în cadrul procesului de insolvență sau de lichidare a persoanelor fizice sau juridice care desfășoară activitate de întreprinzător;
- i) în legătură cu restituirea impozitelor, taxelor și altor plăți de la bugetul public național;
- j) în domeniul supravegherii de stat a sănătății publice;
- k) în domeniul respectării normelor antiincendiare;
- l) în privința inspectării fondului forestier și acvatic de stat;
- m) supravegherii siguranței zborurilor și securității aeronautice; supravegherii obligațiilor statului-port și statului-pavilion; respectării, pe drumurile publice, a masei totale maxime admise, maselor maxime admise pe axe

și/sau dimensiunilor maxime admise ale vehiculelor rutiere; combaterii traficului ilicit de transport rutier.

(5) Prin derogare de la prevederile alineatului (1), în cazurile în care există un pericol iminent pentru viața și sănătatea populației, pentru securitatea economică a statului și pentru mediu, organul abilitat cu funcții de control adresează Cancelariei de Stat un demers privind inițierea controlului de stat la fața locului, în care se indică:

a) datele de identificare a persoanei care urmează a fi supusă controlului de stat la fața locului;

b) motivele inițierii controlului de stat la fața locului;

c) obiectul, scopul și metoda controlului de stat la fața locului;

d) durata efectuării controlului de stat la fața locului;

e) data efectuării ultimului control de stat la fața locului;

f) genul de activitate desfășurat de persoana controlată;

g) cauzele și motivele care fac imposibilă efectuarea controlului de stat prin solicitarea directă de la persoana care urmează a fi controlată a documentației și a altor informații prin intermediul serviciilor poștale sau prin sistemul de poștă electronică, sau prin telefon/fax, inclusiv a informațiilor pe care, conform legii, persoana care desfășoară activitate de întreprinzător nu este obligată să le ofere periodic;

h) perioada de activitate supusă controlului.

(6) Moratoriul nu se aplică în cazurile de constatare la fața locului a faptului producerii unor accidente și a circumstanțelor în care s-au produs acestea.

(7) Moratoriul nu se aplică în cazurile controlului modului de formare și aplicare a prețurilor.

(8) Cancelaria de Stat analizează demersul privind inițierea controlului de stat la fața locului și se expune prin decizie, în aceeași zi, asupra necesității efectuării acestuia.

(9) Controlul de stat la fața locului nu se efectuează dacă situațiile prevăzute la alineatul (5) pot fi remediate în afara acestuia sau dacă Cancelaria de Stat a respins demersul privind inițierea controlului de stat la fața locului.

(10) Controlul de stat la fața locului se desfășoară în conformitate cu procedura stabilită de lege pentru controalele inopinate, cu respectarea restricțiilor prevăzute de prezenta lege și decizia Cancelariei de Stat.

(11) Organului abilitat cu funcții de control i se interzice, în procesul realizării controlului de stat la fața locului prevăzut la alineatul (4) literele c)-j) și alineatul (5), să ridice bunuri, documente sau dispozitive de stocare a datelor. Organul abilitat cu funcții de control este în drept să facă copii, înregistrări foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor, să inspecteze, să măsoare bunuri sau să preleveze mostre din acestea.

(12) În cazul în care este imposibilă efectuarea copiilor, a înregistrărilor foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor ori în caz că persoana care desfășoară activitate de întreprinzător nu permite efectuarea acestor acțiuni,

organul abilitat cu funcții de control le ridică, cu indicarea în procesul-verbal întocmit, a elementelor de individualizare ale fiecărui document sau dispozitiv. Obiectele ridicate se restituie de către organul abilitat cu funcții de control în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la data ridicării acestora.

(13) În procesul realizării controlului prevăzut la alineatul (4) literele c)-j) și alineatul (5), organului abilitat cu funcții de control i se interzice să aplice sechestru sau sigilii pe bunuri, încăperi sau oricare alte obiecte ori să întreprindă alte măsuri ce ar duce la suspendarea completă a activității persoanei supuse controlului, cu excepția cazurilor în care continuarea activității ar cauza iminent daune grave vieții sau sănătății oamenilor.

(14) Se interzice efectuarea perchezițiilor la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de aflare a bunurilor persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător în cadrul procedurilor de constatare a contravențiilor prevăzute la articolele 54², 55-58, 74¹, 77, 80, 80¹, 81-84, 86, 90, 91¹, 94-97², 98-103, 109-115, 119, 121-124, 131, 133, 134, 142, 144, 146-156, 158², 159, 160, 169, 170, 177, 184-186, 188, 189⁵, 189⁷, 191-197, 207, 214, 221, 246-252, 266¹, 271, 273, 274, 276, 277, 279, 282, 284-286, 293¹, 293², 295, 299, 344 și 345 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, dacă subiectul contravenției este persoana fizică sau juridică care desfășoară activitate de întreprinzător.

(15) Se interzice ridicarea bunurilor, a documentelor sau a dispozitivelor de stocare a datelor în cazul constatării contravențiilor specificate la alineatul (14). Organul autorizat cu efectuarea percheziției este în drept să facă copii, înregistrări foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor, să inspecteze, să măsoare bunuri sau să preleveze mostre din acestea.

(16) Controlul de stat la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de aflare/păstrare a bunurilor persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător, inițiat în domeniile indicate la alineatele (1) și (2), se finalizează în ordinea general stabilită.

(17) Rezultatele controlului de stat finalizat se examinează în modul stabilit de legislație.

Art. XXV. – În scopul instituirii unor măsuri excepționale, prezentarea situațiilor financiare individuale și a situațiilor financiare consolidate pentru anul 2019 se efectuează până la 30 iunie 2020.

Art. XXVI. – Prin derogare de la prevederile Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, Societatea pe Acțiuni „SanFarm–Prim” va asigura, în calitate de depozit farmaceutic, recepționarea cu titlu gratuit, precum și eliberarea cu titlu gratuit a medicamentelor și echipamentelor de protecție donate sau achiziționate către instituțiile medico-sanitare publice beneficiare conform distribuirii Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Art. XXVII. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul este în drept să decidă referitor la prelungirea termenelor de aplicare a normelor prevăzute la articolele II-V, XVI-XIX și XXIV după ridicarea stării de urgență în sănătate publică, declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, dar nu mai mult de 3 luni de la data ridicării.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege cu privire la instituirea unor măsuri
pe perioada stării de urgență de sănătate publică și modificarea unor acte
normative

1. Autorul și participanții la elaborarea proiectului

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Justiției de comun cu Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Afacerilor Interne, precum și Compania Națională de Asigurări în Medicină și Casa Națională de Asigurări Sociale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

În temeiul art. 66 lit. m) din Constituția Republicii Moldova, al art. 12 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, având în vedere declararea de către Organizația Mondială a Sănătății a pandemiei de coronavirus (COVID-19) la 11 martie 2020, precum și instituirea de către Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică la 13 martie 2020 a codului roșu la nivel național în legătură cu situația epidemiologică prin infecția cu COVID-19, prin Hotărârea Parlamentului nr.55 din 17 martie 2020 a fost declarată stare de urgență. Starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova a fost declarată pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

Conform prevederilor art.2 din Hotărârea Parlamentului nr.55/2020 Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a fost împuternicită cu competența de a întreprinde toate măsurile necesare prin deciziile luate în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor pandemiei de coronavirus (COVID-19). Pe perioada de activitate, Comisia a adoptat mai multe dispoziții prin care a intervenit cu reglementări necesare în mai multe domenii de activitate, precum ar fi cel al sănătății, social, economic, muncii, fiscal, vamal etc. Scopul intervențiilor a fost în primul rând salvarea unui interes public, în speță sănătatea întregii populații.

În data de 15 mai 2020, starea de urgență s-a finalizat. Prin urmare, în temeiul Legii nr. 212/2004, după ridicarea stării de urgență, de asediu sau de război, actele normative adoptate pentru această perioadă se abrogă fără un preaviz special în acest sens.

Pînă la data de 15 mai 2020, în republică au fost confirmate 5.553 de cazuri de infecție COVID-19, din 35.061 probe efectuate (investigarea persoanelor la COVID-19 s-a început de pe 26 februarie 2020). La moment, sub supraveghere medicală se află 38.213 persoane. În tratament la domiciliu cu forme ușoare sunt 375 persoane, iar alte 1175 persoane se află la tratament în staționar (269 - stare gravă, 487 - stare medie și 419 stare ușoară).

Numărul persoanelor tratate de COVID-19 este de 2.228, iar 190 cazuri s-au soldat cu deces. Situația epidemiologică prin infecția cu Coronavirusul de tip nou (COVID-19) în Republica Moldova este caracterizată prin înregistrarea cazurilor de clustere (grupuri de cazuri în timp, locație geografică și/sau expunere comună).

Deși starea de urgență a încetat, reieșind din situația epidemiologică existentă și pericolul menținut al infectării, s-a impus necesitatea menținerii măsurilor de sănătate publică pentru prevenirea răspândirii infecției de Covid-19, dar în mod prioritar pentru a asigura protecția cetățenilor. Astfel, în temeiul art.58 din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, ca urmare a analizei situației epidemiologice actuale, Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică a declarat prin Hotărârea nr.10 din 15 mai 2020 **starea de urgență în sănătate publică** pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 16 mai - 30 iunie 2020, cu posibilitatea de prelungire a termenului dat în funcție de evoluția situației epidemiologice.

Totodată, avînd în vedere efectele generate de această criză sanitară, adițional măsurilor care vizează domeniul sănătății publice, este stringent necesar continuarea aplicării unor măsuri instituite de către

Comisia pentru Situații Excepționale în mai multe domenii de activitate dar și instituirea altor măsuri noi care se impun.

Astfel, având în vedere că starea de urgență a încetat, Comisia pentru Situații Excepționale nemaivând competența de a emite dispoziții noi urmare a încetării stării de urgență, este iminent necesară intervenția legiuitorului de a lua măsuri în mai multe domenii, măsuri care derivă din situația creată, prin adoptarea unei legi organice în acest sens.

Pornind de la faptul că, starea de urgență în sănătate publică condiționează întreprinderea mai multor măsuri complexe cu caracter administrativ, economic, medical și social, prezentul proiect propune reglementarea unor aspecte legale privind organizarea muncii, asigurarea garanțiilor sociale ale unor categorii de cetățeni și motivarea financiară a personalului care activează în condiții de risc sporit pentru sănătate implicat în supravegherea, controlul și tratamentul infecției COVID-19. Aceste măsuri au drept scop evitarea unor situații de pericol eminent asupra sănătății populației, dar și vin într-o susținere anumitor activități/domenii.

3. Descrierea gradului de compatibilitate a prevederilor proiectului cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului

Prin proiectul de lege se propune reglementarea mai multor domenii/activități, după cum urmează.

Un prim domeniu îl constituie cel al muncii, iar proiectul de lege cuprinde mai multe modificări operate în Codul muncii. Astfel, se propune reglementarea modalității organizării muncii la distanță, precum și aspectele legate de încheierea contractelor individuale de muncă ce permit desfășurarea muncii la distanță.

Totodată, în scopul protejării securității și sănătății salariatului, proiectul conține norme pentru perioadele de acțiune a stării de urgență, de asediu sau de război sau a stării de urgență în sănătate publică, de a permite angajatorilor schimbarea temporară a locului de muncă, fără acord suplimentar la contract, în cazul imposibilității prestării de către salariat a muncii, la locul de muncă organizat de angajator.

Proiectul prevede dreptul conducătorului unității de a transfera unele zile de repaus (de lucru) în alte zile, iar pentru autoritățile și instituțiile publice dreptul de a transfera zilele de repaus (de lucru), inclusiv prin modificarea duratei zilnice a timpului de muncă în alte zile, i se oferă Guvernului.

De asemenea, pe perioadele de acțiune a stării de urgență, de asediu, de război sau a stării de urgență în sănătate publică autoritățile care gestionează situațiile menționate dispun de dreptul de a modifica regimul de muncă pentru unele categorii de salariați și a dispune prestarea muncii suplimentare peste limita prevăzută de Codul muncii.

În perioada stării de urgență a fost instituită Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul COVID-19 Chișinău. Scopul principal al Centrului COVID-19 Chișinău este fortificarea sănătății populației Republicii Moldova prin organizarea și asigurarea asistenței medicale pacienților cu statut de suspect/probabil/confirmat la infecția cu coronavirusul SARS-CoV-2 și maladia COVID-19. Totodată, prin actele Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale au fost desemnate instituțiile medico-sanitare publice spitalicești destinate internării pacienților care întrunesc criteriile definiției de caz pentru COVID-19.

Pentru asigurarea salarizării lucrătorilor medicali detașați în cadrul acestor instituții medico-sanitare publice spitalicești se propune remunerarea acestora, prin derogare de la prevederile art. 71 și art. 72 din Codul Muncii nr. 154/2003. Salarizarea se va efectua pe deplin de către angajatorii de la locul de

serviciu/de muncă de bază, cu achitarea integrală a tuturor drepturilor salariale lucrătorilor detașați, conform contractelor de muncă încheiate și legislației în vigoare.

Totodată, pe perioada stării de urgență în sănătate publică, prin derogare de la prevederile art. 1 alin. (3) din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, pentru motivarea financiară a personalului implicat în supravegherea, controlul și tratamentul infecției COVID-19 se stabilește:

- spor lunar de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate în mărime de pînă la un salariu de bază: personalului Agenției Naționale de Sănătate Publică, personalului instituțiilor/subdiviziunilor medicale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Administrației Naționale a Penitenciarelor, antrenat nemijlocit în acțiuni de prevenire, control și tratare a infecției COVID-19 și

- spor lunar de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate în mărime de pînă la 50% din salariul de bază personalului din Centrele de plasament temporar pentru persoanele vîrstnice și cu dizabilități (copii, adulți) din gestiunea Agenției Naționale Asistență Socială.

Mărimea concretă a sporului se stabilește de către conducătorul instituției, în funcție de aportul și profesionalismul angajatului proporțional timpului efectiv lucrat.

Se stabilește indemnizație unică în mărime de 16 000 lei angajaților infectați cu COVID-19 din Agenția Națională de Sănătate Publică, instituțiile/subdiviziunile medicale din Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Administrația Națională a Penitenciarelor, instituțiile medico-sanitare publice spitalicești, de asistență medicală urgentă prespitalicească, de asistență medicală, care va fi alocată din fondul de intervenție a Guvernului

Este de evidențiat că în perioada stării de urgență, în scopul prevenirii transmiterii și infectării cu infecția COVID-19, pentru cele cca 8000 de persoanele cu dizabilități a căror grad de dizabilitate a expirat, gradul de dizabilitate a fost prelungit din oficiu de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

Astfel, pentru a asigura dreptul la prestații și servicii sociale pentru persoanele vizate, inclusiv pentru a organiza procesul de perfectare a dosarelor în vederea trimiterii pentru expertizare și apreciere a gradului de dizabilitate, cu respectarea strictă a măsurilor de sănătate publică, gradele de dizabilitate, se prelungesc, pînă la efectuarea expertizării de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și emiterea deciziei de reîncadrare/neîncadrare în grad de dizabilitate, cu eliberarea certificatului respectiv, dar nu mai tîrziu de data de 1 august 2020. Expertizarea se va realiza conform unui grafic stabilit de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

În baza listei persoanelor cărora li s-a prelungit gradul de dizabilitate, prezentată de către Consiliu, Casa Națională de Asigurări Sociale și structurile teritoriale de asistență socială, vor asigura plata prestațiilor sociale și/sau prestarea serviciilor sociale pînă la efectuarea expertizării de către Consiliu și emiterea deciziei respective.

Subsidiar, pornind de la regulile de sănătate publică în perioada vizată, în scopul prevenirii și răspîndirii infecției cu COVID-19 și protejării persoanelor din grupul de risc, se propune ca în luna iunie 2020, Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, prin intermediul subdiviziunilor sale, să distribuie la domiciliu pensiile și alocațiile sociale de stat.

Cheltuielile legate de distribuire la domiciliu a prestațiilor sociale vor fi acoperite din contul mijloacelor financiare de la bugetul de stat și nu pot depăși 1,3% din suma distribuită în calitate de drepturi finanțate de la bugetul de stat și de la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Conex, se propune acoperirea cheltuielilor necesare prestării asistenței medicale, pentru persoanele cu COVID (în baza definiției de caz suspect/probabil/confirmit de către Compania Națională de Asigurări în Medicină) din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală.

Întru asigurarea prestării calitative a serviciilor medicale, asigurarea onorării obligațiilor față de personalul medical, achitarea cheltuielilor regie ș.a., se stabilește pe perioada stării de urgență în sănătate publică, **asigurarea finanțării stabile** a instituțiilor medico– sanitare. În acest scop, Compania Națională de Asigurări în Medicină (i) va efectua lunar către instituțiile medico– sanitare publice care nu execută volumul de asistență medicală prevăzut în contractele de prestare a serviciilor medicale plăți în avans în mărime de 80% din 1/12 parte din suma contractuală; (ii) va transfera mijloacele financiare lunare către instituțiile medico– sanitare publice cu profil spitalicesc care nu execută volumele contractuale conform sumei contractuale pentru anul 2020; (iii) va transfera mijloacele financiare lunare pentru acoperirea cheltuielilor Instituției Medico–Sanitară Publică Centrul Republican de Diagnosticare Medicală chiar și în cazul în care nu execută volumele contractuale; (iv) va asigura contractarea și finanțarea serviciilor de asistență medicală prestate de către Instituția Medico–Sanitară Publică Centrul COVID–19 Chișinău în baza Contractului de acordare a asistenței medicale (de prestare a serviciilor medicale) în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală încheiat între părți

Este de menționat și faptul că Instituția Medico–Sanitare Publice Centrul COVID–19 Chișinău va activa și va presta servicii medicale fără a deține autorizația sanitară de funcționare și certificatul de acreditare, ca urmare a derogărilor de la prevederile art. 23² din Legea nr.10/2009 cu privire la supravegherea de stat a sănătății publice și Legii nr.552/2001 cu privire la evaluarea și acreditarea în sănătate, propuse prin prezentul proiect

Propunerile prevăzute pentru Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal sunt argumentate de faptul că pe data de 26.03.2020, Comisia Europeană a emis comunicatul DG TAXUD nr. TAXUD/2042348/20-EN referitor la implementarea regulilor de origine în cadrul acordurilor comerciale preferențiale ale UE, în perioada crizei generate de pandemia de COVID-19.

Conform comunicatului DG TAXUD, precum și informațiilor prezentate de partenerii comerciali ai Uniunii Europene, unele state membre ale Uniunii Europene sunt în imposibilitate de a elibera certificate de origine preferențială în forma stabilită de protocolul regulilor de origine corespunzător - autentificate cu semnătura olografă, ștampilate și în formatul original pe hârtie, pe perioada pandemiei.

Anume din acest considerent, s-a impus necesitatea preluării practicii statelor UE și aplicării flexibilității în acceptarea, pe perioada crizei generate de pandemia de COVID-19, a certificatelor de origine preferențială sub alte forme decât cea prevăzută de legislație.

În vederea evitării situațiilor de aplicare a măsurilor contravenționale asupra deținătorilor mijloacelor de transport declarate prin acțiune și plasate sub regim vamal de admitere temporară pe un termen de pînă la 180 de zile dintr-o perioadă de 12 luni consecutive, se propune suspendarea curgerii termenului de aflare pe teritoriul Republicii Moldova a mijloacelor de transport declarate prin acțiune în conformitate cu art.1841 din Codul vamal, în contextul în care actualmente statele din regiune ar putea interzice introducerea vehiculelor respective pe teritoriul acestora.

Infecția COVID-19 este o criză sanitară care necesită soluții rapide, inteligente și îndemnare în tratarea unei creșteri imense a cererii de achiziție de bunuri și servicii similare, în timp ce anumite lanțuri de aprovizionare sunt perturbate, în prima linie fiind autoritățile contractante din domeniul sănătății. Acestea trebuie să asigure disponibilitatea echipamentelor individuale de protecție, cum sunt măștile pentru față și mănușile de protecție, dispozitivele medicale, în special ventilatoare, alte materiale medicale, dar și infrastructura spitalicească și informatică.

Pentru a asigura în continuare asistență la această situație de urgență, se propun opțiuni și mecanisme de flexibilitate în vederea achiziționării de bunuri, servicii și lucrări necesare pentru a face față crizei. Autoritățile contractante vor putea lua în considerare mai multe opțiuni:

1) în primul rând, în cazuri de urgență, ele vor putea recurge la posibilități de reducere substanțială a termenelor pentru a grăbi procedurile de licitație deschise sau restrânse, cererea ofertei de prețuri;

2) în cazul în care aceste mecanisme de flexibilitate nu sunt suficiente, vor putea avea în vedere o procedură de negociere fără publicare;

3) achiziția în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 665/2016, de la praguri mai mari;

4) plata în avans pentru achizițiile necesare pentru prevenirea și controlul infecției COVID-19.

Proiectul de lege intervine și cu unele măsuri de prevenire a răspândirii infecției COVID-19 în instituțiile penitenciare, ținând cont de faptul că instituțiile penitenciare reprezintă un mediu vulnerabil de răspândire a infecției COVID-19, datorită concentrației ridicate a numărului de persoane într-un spațiu relativ restrâns, iar odată cu încetarea stării de urgență, urmează a fi reluată activitatea instanțelor de judecată.

În acest context, se propune derularea cauzelor penale cu participarea persoanelor private de libertate **numai prin intermediul teleconferinței** sau în spațiile corespunzătoare la sediile instituțiilor penitenciare.

Prezenta inițiativă se bazează pe practica utilizării aplicației de teleconferință de către instanțele naționale de judecată și instituțiile penitenciare, acumulată în contextul examinării chestiunilor prevăzute de prevederile art. 469, 473/1 și 473/2 din Codul de procedură penală, precum și practica acumulată în perioada de acțiune a prevederilor Dispoziției nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale potrivit căreia a fost instituită posibilitatea examinării anumitor cauze și audierea deținuților prin intermediul aplicației de teleconferință.

Conform unui studiu realizat de Programul Pentru Justiție Transparentă, în perioada 18 martie – 31 martie 2020, aplicația de teleconferință a fost utilizată în contextul examinării următoarelor tipuri de proceduri:

- aplicarea arestului preventiv;
- prelungirea termenului arestului preventiv;
- executarea pedepselor penale;
- amnistia;
- liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen;
- acțiuni privind modificarea pedepsei cu una mai blândă.

Utilizarea aplicației de teleconferință în calitate de mijloc de comunicare judiciară în perioada situației de urgență, a permis soluționarea unor probleme stringente ce țin de escortarea și prezența fizică a persoanelor private de libertate la sediile instanțelor de judecată și a contribuit la respectarea condițiilor privind distanța socială și de limitare a interacțiunii directe dintre persoane, contribuind astfel la menținerea sănătății publice, inclusiv în mediul penitenciar și la asigurarea respectării drepturilor omului.

Datorită aplicării acestei măsuri, infecția COVID-19 nu a fost răspândită în mediul penitenciar autohton așa cum a avut loc în alte state ale lumii (spre exemplu, Italia), care, din cauza numărului mare de persoane deținute infectate cu COVID-19, nu s-a putut gestiona situația creată, drept consecință, în instituțiile penitenciare s-a iscat un val masiv de nesupuneri prin violență și dezordini în masă. Alte state au fost nevoite să elibereze anticipat un număr impunător de persoane pentru a nu provoca urmări grave (spre exemplu, Iran).

Având în vedere avantajele incontestabile ale utilizării aplicației de teleconferință pentru asigurarea sănătății publice, considerăm că utilizarea extinsă a acestei tehnologii, după încetarea stării de urgență, în examinarea cauzelor penale în privința persoanelor aflate în detenție a devenit o necesitate stringentă atât în partea ce ține de interacțiunea cu instanța de judecată, cât și cu avocații.

Necesitatea extinderii categoriilor de cauze și a perioadei de utilizare a teleconferinței în privința persoanelor private de libertate rezultă și din capacitățile restrânse ale sistemului administrației penitenciare de a face față epidemiei din punct de vedere medical.

În pofida faptului că pe perioada stării de urgență, în cadrul sistemului administrației penitenciare au fost implementate măsuri de prevenire a răspândirii virusului COVID-19 în rândul angajaților și al persoanelor private de libertate, măsuri, care s-au dovedit a fi eficiente, totuși, persistă vulnerabilități care ar putea duce la escaladarea epidemiei în mediul penitenciar.

În situația unei posibile creșteri a incidenței cazurilor confirmate de infecția cu noul coronavirus, sistemul administrației penitenciare nu are capacitate de a face față în raport cu numărul real de persoane ce ar putea prezenta semne ale infecției.

La etapa actuală, în cadrul penitenciarului-spital nr. 16 – Pruncul a fost amenajat un Centru Covid-19, însă capacitatea totală a acestuia este de 70 de paturi în condițiile în care populația penitenciară la data de 11.05.2020, constituia 6539 persoane.

Proiectul prevede unele propuneri ce vizează dreptul persoanelor private de libertate la întrevedere de lungă și de scurtă durată în condițiile art. 213 din Codul de executare, cât și unele aspecte ce țin de interacțiunea cu avocatul.

Respectiv, se propune ca întrevederile deținutului cu avocații săi să se efectueze prin intermediul teleconferinței, cu asigurarea confidențialității corespunzătoare sau la sediul instituției penitenciare, cu condiția respectării cerințelor anti-epidemiologice stabilite de către instituția penitenciară.

Întrevederile de scurtă durată ale deținutului să se efectueze prin intermediul teleconferinței, iar întrevederile de lungă durată să fie substituie cu cele de scurtă durată. La solicitarea deținutului, aceste întrevederi pot fi înlocuite cu convorbiri telefonice, în limita duratei maxime admise. Durata și numărul de convorbiri telefonice ale deținutului se dublează.

Pentru asigurarea siguranței locurilor de detenție, la necesitate, se vor implica organele/autoritățile de apărare națională, securitate și ordine publică, inclusiv cu acordarea mijloacelor de transport în termeni proximi pentru intervenție promptă, în baza planurilor comune de interacțiune.

De asemenea, prin proiectul dat se instituie unele derogări de la prevederile Legii nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, Legii nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și prevederile Legii nr.411/1995 ocrotirii sănătății.

Pentru a permite străinului care are drept de ședere și este documentat cu act de identitate din sistemul național de pașapoarte a Republicii Moldova, valabilitatea cărora a expirat în perioada de la începutul declanșării situației epidemice și nu a avut posibilitatea obiectivă de a iniția procedura stabilită legal de documentare să beneficieze, pînă la 15 august 2020, de statutul acordat în condițiile Legii nr.200/2010 privind regimul străinilor în RM pentru șederea și desfășurarea activităților în dependența de scopul solicitat. Derogarea va permite asigurarea respectării drepturilor a circa 3,5 mii de străini cu ședere legală în RM, precum și a măsurilor de control și combatere a infecției COVID-19 prin asigurarea respectării distanței sociale în spații închise, creării condițiilor de deservire a solicitanților de servicii fără crearea cozilor, etc., dar și scutirii de răspundere administrativă a persoanelor din categoria menționată pentru încălcarea termenilor de ședere/aflare în RM în condiții legale. Derogarea se referă și la străinii, dreptul de ședere a cărora a expirat în perioada, în care acestea au rămas peste hotare, fiindu-le create condiții intrare în țară și de perfectare legală a actelor.

Remarcăm că actualmente prelungirea luării în custodie publică a străinilor se efectuează doar în Judecătoria Chișinău, Judecătoria Cahul și Judecătoria Bălți. Acest fapt implică expunerea la un grad mai ridicat al riscului de infectare cu COVID 19 în timpul deplasării la curse lungi atât a străinilor cât și a personalului Biroului, dar și cheltuieli financiare pentru transportarea străinilor la ședințele de judecată. Modificarea propusă va asigura examinarea cazurilor de prelungire a luării în custodie publică a străinilor doar în Judecătoria Chișinău, în a cărei rază de competență se află Centrul de plasament temporar al străinilor, unde sunt cazați străinii supuși luării în custodie publică.

Derogarea de la prevederile Legii nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și Legii nr.411/1995 ocrotirii sănătății va permite oferirea accesului solicitanților de azil la serviciile medicale prestate pe teritoriul Republicii Moldova.

Pe durata examinării cererii de azil pînă la primirea unei decizii pozitive în acest sens, categoria respectivă de persoane nu dispune de dreptul de a procura polița de asigurare medicală obligatorie, fapt care limitează accesul lor la serviciile medicale și pune în pericol atît persoana cît și sănătatea publică per ansamblu, în cazul în care se va îmbolnăvi de COVID-19. Modificarea propusă va asigura drepturile solicitanților de azil de a beneficia de dreptul de asistență medicală. Aici subliniem că implementarea acestor propuneri nu generează prejudicii pentru bugetul public. Din contra, în caz de acceptare și modificare a cadrului legal în vigoare, procurarea de către solicitanții de azil a poliței de asigurare medicală ar suplini bugetul CNAM cu circa 400 mii lei (costul poliței de asigurări x numărul solicitanților de azil).

În prezent în sistemul de azil al Republicii Moldova sunt înregistrați 90 solicitanți de azil. Propunerea nu necesită cheltuieli din fondurile publice, procurarea poliței de asigurare medicală se va efectua din contul mijloacelor proprii ale solicitantului de azil sau din fondurile Înaltului Comisariat ONU pentru Refugiați (UNHCR), care este predispus de a acorda asistența în acest scop.

5. Fundamentarea economico-financiară

Cheltuielile legate de implementarea măsurilor pe perioada stării de urgență de sănătate publică vor fi acoperite din contul mijloacelor financiare de la bugetul de stat, BASS și FAOM.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul nu va necesita modificarea sau abrogarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Cancelariei de Stat (www.cancelaria.gov.md), secțiunea – Transparența decizională, a fost asigurată plasarea anunțului privind inițiativa de elaborare a proiectului, proiectului, împreună cu nota informativă.

Ministrul justiției

Fadei Nagacevschi